

Til Børne og Ungdomsudvalget

10-05-2010

Børnemad - Lov om fleksibel frokostordning

Den 4. juni 2010 vedtog Folketinget lov om fleksibel frokostordning i daginstitutioner. Nedenfor beskrives de dele af loven der er relevante for, at Børne- og Ungdomsudvalget kan træffe de kommunale beslutninger, der nødvendiggøres af den nye lov. Når de årlige økonomiforhandlinger mellem KL og regeringen er afsluttet, vil resultatet blive indarbejdet i budgetmaterialet til budget 2011.

Sagsnr.
2010-71184

Dokumentnr.
2010-313701

Sagsbehandler
Vibeke Jørgensen

Den nye lov om fleksibel frokostordning i daginstitutioner træder fuldt i kraft 1. august 2011.

Bevaret ift. eksisterende lovgivning:

- Alle kommuner skal tilbyde et sundt frokostmåltid til børn i daginstitutioner.
- Frokosten skal leve op til de til enhver tid gældende officielle ernæringsanbefalinger.
- Der kan fortsat gives fritagelse for deltagelse i madordning til børn med lægedokumenteret allergi eller lignede.
- I institutioner med kommunal frokostordning *skal* der serveres mad alle hverdage året rundt.

**Centerfunktionen for
Mad og Måltid**

Gyldenløvesgade 15
1502 København V

Telefon
33 66 43 62

E-mail
vibejo@buf.kk.dk

EAN nummer
5798009382252

www.kk.dk

- Det er fortsat en lokalpolitisk prioritering, om forældrene skal betale den fulde udgift til frokosten.
- Kommunen skal fortsat yde et økonomisk fripladstilskud, behandlingsmæssigt tilskud, socialpædagogisk fripladstilskud og søskenderabat til forældrenes betaling.

Nyt ift. driftsøkonomi og finansiering

- Finansiering af madordningen ændres, således at den maksimale forældrebetaling for en plads i daginstitutioner nedsættes fra 30 pct. til 25 pct. af udgifterne. Kommunen må kun opkræve betaling for frokostmåltid udover de 25 %, ikke også for morgenmad og mellemmåltider.
- Kommunalbestyrelsen kan beslutte at afholde udgifterne til madordningerne inden for de 25%, dette samtidig giver mulighed for, at kommunalbestyrelsen beslutter, hvilke institutioner der har madordninger. Hvis udgifterne til frokost afholdes over de 25% af forældrebetalingen, er det forældrebestyrelsen i den enkelte institution, der beslutter om der skal være en madordning i institutionen.
- Forældre med børn uden friplads og søskenderabat mv. må ikke finansiere mad til børn med friplads og søskenderabat. Dette bryder med den gældende lovgivning for takstberegning.
- Dette koblet med at kommunen fortsat skal yde tilskud til forældrenes betaling af det sunde frokostmåltid, indebærer en økonomisk risiko for kommunen, da der vil opstå store finansieringsbehov, særligt hvor der er klar overvægt af børn i madordningen, som ikke selv bidrager til finansieringen af maden pga. friplads, søskenderabat mv.
- Det afklares ifm. økonomiforhandlingerne mellem KL og regeringen, medio juni 2010, om kommunenerne DUT-kompenseres på madområdet.

1. Retningslinjer for hvor ofte, hvornår og hvordan forældre/forældrebestyrelser skal have mulighed for fravalg og med hvilken frist deres beslutning respekteres?

Gældende ret

Institutionerne kan ikke fravælge en kommunal madordning.

Retningslinjer – ny lov

Forældrebestyrelsen

Jf. § 16 b kan forældrebestyrelser i kommunale og selvejende daginstitutioner fremover beslutte at fravælge et sundt frokostmåltid.

Det gælder dog ikke hvis:

1. Frokostmåltidet ikke er en del af serviceydelsen (dvs. ligger inden

- for forældrebetalingen på max. 25 % af pladsprisen) (jf. § 16b stk. 1)
2. Kommunalbestyrelsen ikke har besluttet, at daginstitutionen af sociale og sundhedsmæssige årsager *skal* have en frokostordning (jf. § 16 a stk. 2)
 3. Kommunalbestyrelsen har besluttet, at ”skovbørnehaver” *ikke* skal være omfattet af muligheden for et sundt frokostmåltid

Forældrebestyrelserne skal høres mindst hvert andet år og højst hvert år (jf. §16 b stk. 5).

Første høring skal ske således, at forældrene senest 31. december 2010 kan give kommunalbestyrelsen besked om deres fravalg (§ 4 stk. 5).

Forældrene i institutioner med flere enheder

I kommunale institutioner med én enhed høres forældrebestyrelsen (jf. bemærkninger til §16b). I kommunale institutioner med flere enheder skal fravalg træffes af et simpelt flertal af forældrene i hver enhed (se afsnit 3 (§ 16 b stk. 2) om enhedsbegrebet).

Kommunalbestyrelsen

Kommunalbestyrelsen skal fastsætte retningslinjer for, hvordan forældrene i institutioner med flere enheder skal høres.

Selvejende

I selvejende institutioner med tostrengt bestyrelsesmodel ”træffes beslutningen af forældrebestyrelsen i den model, hvor der er et flertal af forældre” (jf. bemærkningerne til §16b). I selvejende med en enstrengt bestyrelsesmodel træffes beslutningen af institutionsbestyrelsen

Privatinstitutioner

I privatinstitutioner skal fravalg træffes af et simpelt flertal af forældrene (§ 16 b stk. 3).

Forvaltningen

Retningslinjer bør offentliggøres på såvel kommunens som den enkelte institutions hjemmeside.

Frister – ny lov

Kommunalbestyrelsen

Beslutningen skal respekteres senest 6 måneder efter, at fravalget er modtaget af kommunalbestyrelsen (jf. §16 b stk. 5).

2. Definition af enhedsbegrebet i Københavns Kommune

Gældende ret

Begrebet enhed eksisterer ikke i gældende lovgivning.

Enhedsbegrebet - ny lov

Et nyt begreb der indføres med loven er begrebet ”enhed”: (§16b stk. 2).

En daginstitution kan bestå af flere fysisk adskilte enheder. En daginstitution defineres som bestående af flere enheder, når de enkelte dele af institutionen er fysisk adskilt på en sådan måde ”at børn og personale ikke i det daglige kan bevæge sig fra en enhed til de andre enheder i daginstitutionen. Samtidigt er der et samarbejde i den enkelte fysiske afgrænsede enhed omkring den daglige opgavevaretagelse, der er afgrænset til den pågældende enheds børnegruppe og personalegruppe”.

I daginstitutioner med flere enheder skal fravalg af madordning ske for hver enhed af et simpelt flertal af forældrene i hver enhed. Dette betyder, at institutioner med flere matrikler og institutioner med klyngeledelse kan have enheder både med og uden madordning.

Kommunalbestyrelsen

Kommunalbestyrelsen skal definere, hvilke institutioner i kommunen, der består af flere enheder.

3. Friholdelse af skovbørnehaver?

Gældende ret

Skovbørnehaver kan ikke friholdes.

Skovbørnehaver - ny lov

Kommunalbestyrelsen

Jf. § 16 a stk. 4 kan Kommunalbestyrelsen beslutte, at institutioner der benytter skovens areal eller lignende naturområder som grundlag for barnets ophold i daginstitutionen ikke skal omfattes af et sundt frokostmåltid, hvis et sundt frokostmåltid vanskeliggør institutionens mulighed for at benytte skoven eller lignede naturområde. Med skovbørnehaver menes ikke institutioner, hvor forskellige børnegrupper på skift tager i skoven, fx 1 uge hver måned.

4. Retningslinjer for forældrearrangerede frokost- og madordninger

Gældende ret

Kommunalbestyrelsen kan beslutte, om der skal være mulighed for forældrebetalte madordninger. Dvs. madordninger udover den

kommunale madordning.

Forældrearrangerede frokost- og madordninger – ny lov

Forældrebestyrelsen

§ 17 giver forældrebestyrelsen eller forældrene i den enkelte enhed i kommunale eller selvejende daginstitutioner, der har fravalgt et sundt frokostmåltid eller ikke er omfattet af et sundt frokostmåltid, mulighed for at beslutte at oprette en forældrearrangeret frokost- eller madordning

Forældrearrangerede frokostordninger omfatter alene frokostmåltidet og kan etableres i de tilfælde, hvor forældrene har fravalgt et sundt frokostmåltid, som kommunen er ansvarlig for at levere.

Kommunalbestyrelsen *skal* give fripladstilskud til forældrearrangerede frokostordninger.

Forældrearrangerede madordninger omfatter den mad, der ligger ud over frokosten og kan etableres af alle daginstitutioner.

Kommunalbestyrelsen *kan* beslutte at give et økonomisk tilskud til forældrearrangerede madordninger under hensyn til forældrenes økonomiske forhold.

Kommunalbestyrelsen:

- Kommunalbestyrelsen kan *ikke* beslutte, at der *ikke* må være forældrearrangerede frokost- og madordninger i kommunen.
- Kommunalbestyrelsen *skal* fastsætte et maksimumbeløb for forældrenes betaling til forældrearrangerede frokostordninger efter stk. 1. Dette er IKKE tilfældet for madordninger. Madordninger kan alene etableres for den mad, der ligger ud over frokosten.
- Kommunalbestyrelsen *kan* fastsætte rammer for forældrearrangerede frokost- og madordninger. Rammerne skal være sagligt begrundede, herunder beslutningen om, hvorvidt der skal være mulighed for ansættelse af køkkenpersonale til disse ordninger samt bindingsperiode for den enkelte forældres tilmelding til ordningen, jf § 17 stk. 4. Hvis kommunalbestyrelsen beslutter, at der kan ansættes køkkenpersonale, afholder kommunalbestyrelsen udgiften til administration af ansættelsesforholdet, jf. § 17 stk. 5. Forældrene i ordningen betaler lønudgiften, jf. § 17 stk. 7.
- Kommunalbestyrelse *kan* tilbyde at administrere forældrearrangerede frokost- og madordninger efter stk. 1,3 og 6. Forældrene betaler kommunalbestyrelsens udgifter til administration (jf. dog stk. 5)
- Når kommunalbestyrelsen har truffet afgørelse om at give økonomisk fripladstilskud, behandlingsmæssigt fripladstilskud eller socialpædagogisk fripladstilskud til et barn, *skal*

kommunalbestyrelsen tillige give forældrene med børn i daginstitutioner, som har valgt at være med i en forældrearrangeret frokostordning et økonomisk fripladstilskud, behandlingsmæssigt fripladstilskud eller socialpædagogisk fripladstilskud til det forældrearrangerede frokostmåltid. Kommunalbestyrelsen *skal* administrere og afholde udgiften til administration ved tildeling af fripladstilskud.

- Kommunalbestyrelsen *kan* beslutte at give et økonomisk tilskud til at nedsætte forældrenes betaling for forældrearrangerede madordninger. Når kommunalbestyrelsen har truffet beslutninger om at give et økonomisk tilskud til at nedsætte forældrenes betaling, skal tilskuddet til de enkelte forældre gives under hensyn til de pågældende forældres økonomiske forhold. Kommunalbestyrelsen *skal* administrere og afholde udgiften til administration ved tildeling af tilskuddet.

Socialministeren:

- Socialministeren fastsætter regler jf. § 43 om fripladstilskud til forældrearrangerede frokostordninger, jf. § 17 stk. 11.

De enkelte forældre:

- De enkelte forældre, med børn i en kommunal eller selvejende daginstitution, beslutter, om de vil benytte den forældrearrangerede frokost- eller madordning. Forældrene, der benytter den forældrearrangerede frokost- eller madordning, betaler udgifterne til ordningen (jf. dog stk. 9 om friplads mv.), herunder administration af ordningerne og en eventuel lønudgift til køkkenpersonalet. Udgiften til frokost- og madordninger opgøres eksklusive ejendomsudgifter, herunder husleje og vedligeholdelse.

Privatinstitutioner:

- Privatinstitutioner, der har fravalgt et sundt frokostmåltid, kan beslutte at oprette en forældrearrangeret frokost- eller madordning. Privatinstitutionen fastsætter selv rammerne for ordningen, og hvordan den skal tilrettelægges. De enkelte forældre med børn i institutionen beslutter, om de vil benytte ordningen.

5. Overgangsordning: Fra hvilken dato i 2011 skal forældrenes/forældrebestyrelsens fravalg af mad effektueres (senest 1. juli)

Kommunalbestyrelsen

Jf. § 4 stk.3 kan Kommunalbestyrelsen beslutte, at der skal være et

frokosttilbud frem til 31. juli 2011 eller i dele af perioden i alle eller nogle af kommunens kommunale og selvejende daginstitutioner. Er frokostmåltidet indført inden 31. december 2010 kan kommunalbestyrelsen (jf. § 4 stk.6) beslutte, at der skal være frokost i en daginstitution til og med 30. juni 2011, uanset om forældrene skulle have fravalgt frokosten efter § 16 b.

Det betyder: Til og med 31. juli 2011 er det frivilligt for kommunerne, om der skal være et frokosttilbud eller ej. Er der indført frokost i 2010, som i Københavns Kommune og forældrene ønsker at fravælge dette, så skal frokosten være ophørt senest 30. juni 2011.

Fra 1. januar 2011 skal madtaksten opgøres særskilt og kun udgiften til frokost må ligge udover taksten på 25 %.